གལ་ཆེའི་གསར་འགྱུར། 2020ལོའི་ཟླ་5ཚེས་18 3

(པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད)ཀྲུང་གོ་གུང་ཁྲན་ཏང་གིས་བོད་ཀྱི་མི་་་་་་
རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་ནས་བློ་བརྟན་འགྱུར་མེད་ངང་་་
ཀྲུང་གོའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་འགྲོ་ལམ་དུ་་་་་་་་་་་
བསྐྱོད་དེ།འོད་སྟོང་རབ་ཏུ་འཕྲོ་བའི་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ཡར་ཐོན་་་
གྱི་ལེའུ་གསར་པ་བརྩམས་ཡོད།ཏང་གི་ཚོགས་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་པ་་་་་་་་
འཚོགས་ཚུན།བློ་མཐུན་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་སྲོག་ཤིང་གནང་བའི་ཏང་་་་་
ཀྲུང་དབྱང་གིས་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་ཚད་མཐོའི་མཐོང་ཆེན་དང་བོད་་་་
ཀྱི་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་ལ་བརྩེ་བ་ཟབ་མོ་བཅངས་ཤིང་།སྤྱི་་་་་
ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་མཐའ་སྐྱོང་བོད་བརྟན་སྐོར་གྱི་རྣམ་་་་་་་་་་་
བཤད་གལ་ཆེན་བཏོན་གནང་བ་དང་།སྐུ་ངོ་མས་ཀྲུང་དབྱང་གི་བོད་་་
ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་དྲུག་པ་གཙོ་སྐྱོང་་་་
གནང་བ་དང་འབྲེལ་གསུང་བཤད་གལ་ཆེན་ཡང་གནང་བ་དང་།“མི་
རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ལ་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་ནས་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་བོད་
ལྗོངས་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་དགོས་པའི”མཛུབ་སྟོན་གལ་ཆེན་གནང་བ།
ལྷུན་རྩེ་རྫོང་ཡུལ་སྨད་ཤང་གི་མང་ཚོགས་ལ་འཕྲིན་ལན་སྤྲིངས་ནས་་་་་་་
བོད་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་དང་མང་ཚོགས་ལ“བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ས་་་
ཆ་སྲུང་མཁན་དང་། བདེ་སྐྱིད་ལྡན་པའི་ཁྱིམ་གཞིས་སྐྲུན་་་་་་་་་་་་་་
མཁན”བརྩོན་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་བླང་བྱ་མང་པོ་བཏོན་་་་་་་་་་
གནང་ཡོད།
ས་མཐོའི་ས་གཞི་ཆེ་མོའི་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ལ་རྒྱང་ལྟ་བྱེད་སྐབས།བོད་
ཀྱི་མི་རིགས་ཁག་གི་མང་ཚོགས་ཚོས་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་དུས་རབས་གསར་་་
པའི་ཀྲུང་གོའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་་་་
མཛུབ་ཁྲིད་དུ་བྱས་ནས།མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ཡར་ཐོན་གྱི་བྱ་གཞག་་་་
ཁག་ལ་གྲུབ་འབྲས་གསར་པ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་ཐོབ་པའི་འབད་་་་་་་་་་་་
བརྩོན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཅིང་།བོད་ཀྱི་མི་རིགས་ཁག་གི་མང་ཚོགས་་་་་་་
དབར་གྲོགས་པོ་བློས་ཐུབ་དང་།འཆམ་མཐུན་ཁྱིམ་མཚེས།ཕན་ཚུན་
གཉེན་སྒྲིག་སོགས་བརྒྱུད།མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་ཁྱིམ་ཚང་དང་མི་་་་་
རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་སྒོ་ར་ཆེན་པོ་མང་པོ་ཡོད་པས།མི་རིགས་ཁག་་་་་་
གིས་ལག་གདང་སྦྲེལ་བ་དང་དཔུང་པ་མཉམ་གཤིབ་ཀྱིས་བླ་ན་མེད་་་་་་་
པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ས་ཆ་སྲུང་མཁན་དང་།བདེ་སྐྱིད་ལྡན་པའི་ཁྱིམ་་་་་་་་་་
གཞིས་སྐྲུན་པའི་དད་སེམས་རྡོ་རྗེ་བྲག་ལྟར་བརྟན་པོ་ཡོད།

མི་རིགས་ཁག་གི་གཅེན་གཅུང་སེ་འབྲུའི་རྡོག་པོ་་་་་་
བཞིན་མཐུན་སྒྲིལ་རྡོག་རྩ་གཅིག་སྒྲིལ་ཐུབ་པ།
ཀན་སུའུ་ལུང་ནན་ནས་ཡིན་པའི་གྲོང་མི་ཀྲང་ཧྲུའུ་ཧྥུན་ལྷ་སར་་་་་་
ཚོང་བརྒྱབ་ནས་ལོ་20ལྷག་ཙམ་སོང་ཞིང་།ལོ་20ལྷག་ཙམ་རིང་།
ཁོང་སྔར་ནས་ད་བར་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ཁྲེང་ཀོན་ཆུས་ར་མོ་ཆེ་སྡེ་ཁུལ་གྱི་་་
བོད་བཟོའི་གྲོང་མིའི་སྒོ་ར་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་སྡོད་པ་དང་།སྒོ་རའི་བོད་་་་
རིགས་དང་རྒྱ་རིགས།ཡང་ན་མི་རིགས་གཞན་དག་སུ་ཞིག་ཡིན་རུང་་་་
ཚང་མ་འཆམ་མཐུན་མཉམ་གནས་དང་ལྟ་རེས་སྐྱོང་རེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
“ལྷ་སར་ལོ་20ལྷག་ཙམ་ལས་གཏོད་ཚོང་གཉེར་བྱས་པ་བརྒྱུད།
འདི་གར་སྔ་ས་ནས་ངའི་ཕ་ཡུལ་གཉིས་པར་བརྩི་གི་ཡོད”ཅེས་ཀྲང་་་་་་་་
ཧྲུའུ་ཧྥུན་གྱིས་བརྗོད།ཁོང་རྟག་ཏུ་ཕྱིར་ཚོང་རྒྱག་པར་འགྲོ་དགོས་་་་་་་་
སྟབས་དུས་རྒྱུན་ཁོང་གི་ཕྲུ་གུར་གྲོང་པ་ཁྱིམ་མཚེས་ཚོས་ལྟ་རྟོག་བྱེད་ཀྱི་་
ཡོད།
བོད་དུ་མི་རིགས་ཁག་གི་ལས་བྱེད་པ་དང་མང་ཚོགས་འདུས་སྡོད་་
བྱེད་པའི་སྡེ་ཁུལ་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་།སྡེ་ཁུལ་དེ་དག་གིས“རྒྱ་་་་་་
རིགས་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་དང་ཁ་འབྲལ་ཐབས་མེད་པ་དང་།
གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་རྒྱ་རིགས་དང་ཁ་འབྲལ་ཐབས་མེད་པ།གྲངས་་་་་
ཉུང་མི་རིགས་དབར་ཕན་ཚུན་ཁ་འབྲལ་ཐབས་མེད་པ”བཅས་ཀྱི་ནང་་
དོན་ལ་གསོན་ཉམས་དོད་པའི་ངང་གསལ་འགྲེལ་བྱས་ཡོད།བོད་ཀྱི་་་་་
ལོ་གསར་དང་།དཔྱིད་གསར་དུས་ཆེན།གུར་པན་དུས་ཆེན་སོགས་་་་་
དུས་ཆེན་གལ་ཆེན་འཆར་རིམ་བཞིན་ཚང་མ་མཉམ་དུ་འཛོམས་ནས
“མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་ཟས་མཆོག”ལ་རོལ་བ་དང་།མི་རིགས་་་་་་་་་་
མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་གླུ་གར་འཁྲབ་པ་སོགས་བྱས་ནས་འཚོ་བའི་གོམས་་་་་་་་་་་་
གཤིས་མི་འདྲ་བ་དང་སྐད་རིགས་མི་འདྲ་རུང་།ལོ་མང་རིང་།ཚང་མ་
ཕན་ཚུན་བརྩི་འཇོག་དང་འཆམ་མཐུན་མཉམ་གནས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང་།རང་ལྗོངས་ཀྱིས་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ཡར་་
ཐོན་གྱི་གཟེངས་བསྟོད་ཚོགས་ཆེན་འཚོགས་ཤིང་།རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་མི་་་་་

རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་སློབ་གསོའི་རྟེན་གཞི་དང་རྒྱལ་ཡོངས་དང་ཞིང་ཆེན་
ནམ་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་རིམ་པའི་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ཡར་ཐོན་གྱི་དཔེ་་་་
མཚོན་ཚན་པ་བཏོད་པ་བརྒྱུད།ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ལྦ་པ་གླིང་སྡེ་ཁུལ་་་་་་་་་་
དང་། གཞེས་རྩེ་གྲོང་ཁྱེར་ལྕང་ལོ་ཁང་གསར་གྲོང་ལྷན་སོགས་མི་་་་་་་་་་་
རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ཡར་ཐོན་གྱི་དཔེ་མཚོན་མང་དག་ཐོན་ཞིང་།མི་་་་་་་
ཀུན་གྱིས་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ཡར་ཐོན་གྱི་དཔེ་བཟང་བ་བརྩོན་ལེན་་་་
བྱེད་པ་དང་།མི་ཚང་མས་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ཡར་ཐོན་ལ་ལེགས་་་་་་
སྐྱེས་འབུལ་བའི་དུས་རབས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཆགས་ཡོད།
2020ལོའི་ཟླ་1ཚེས་11ཉིན།རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་འཐུས་
ཚོགས་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་གསུམ་པའི་ཐོག
《བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ཡར་ཐོན་དཔེ་བཟང་་་་་་
ཁུལ་འཛུགས་གཏོད་ཀྱི་སྲོལ་ཡིག》ལ་འདེམས་ཤོག་ཆ་ཚང་ཐོག་ནས་་་་་་་
གྲོས་འཆམ་བྱུང་ཞིང་།བརྡས་ཐག་བཅད་འབྲས་ལས་མི་རིགས་མཐུན་
སྒྲིལ་ཡར་ཐོན་གྱི་ཁྲིམས་འཛུགས་ལ་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་ནས།མི་རིགས་
མཐུན་སྒྲིལ་ཡར་ཐོན་གྱི་དཔེ་བཟང་ཁུལ་འཛུགས་གཏོད་ཀྱི་ལས་དོན་་་་་
ཁྲིམས་བཞིན་སྤེལ་བ་ནི།དུས་རབས་གསར་པའི་ཏང་དང་མི་དམངས་
ཀྱི་བྱ་གཞག་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་བླང་བྱ་གསར་པ་དང་མཐུན་པ་དང་།ཏང་་
གི་དགོངས་ཚུལ་དང་མི་དམངས་ཀྱི་འདོད་འདུན་ཚད་གཞི་མཐོ་པོས་་་་་
མངོན་པ་དང་འབྲེལ།མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་ཡོངས་་་་་་
དང་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་ཀྱི་རེ་སྒུག་ཆེན་པོ་་་་་་
དང་ཐུན་མོང་གི་རེ་འདུན་ཡང་མཚོན་པ་གསལ་བཤད་གང་ལེགས་་་་་་་་
ཐུབ་ཡོད།

ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་འབྱོར་འབྲིང་སྤྱི་ཚོགས་བསྐྲུན་་་་་
པར་མི་གཅིག་ཀྱང་མི་ལུས་པར་བྱས་པ།
བོད་ཀྱི་མི་འབོར་ས་ཡ་གསུམ་ལྷག་ཙམ་ནང་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་་
ཀྱིས་95％ཡན་བཟུང་ཞིང་།བོད་རིགས་ཡོད་པ་ཕུད།ད་དུང་ཧུད་་་་
རིགས་དང་།མོན་པ།ལྷོ་པ་སོགས་མི་རིགས་40ལྷག་ཙམ་དང་དེ་་་་་་་་་

བཞིན་ཤར་པ་དང་ཏེང་པ་སོགས་མི་འབོར་ཅུང་ཉུང་བའི་མི་རིགས་་་་་་་
ཀྱང་ཡོད།
བོད་ལ་དམངས་འཚོའི་བཅོས་སྒྱུར་བྱས་རྗེས།སྲིད་གཞུང་གིས་་་་་
ཏིང་པ་བ་རྣམས་ནགས་རི་ནས་སྤོས་པ་བརྒྱུད།ཁོ་ཚོ་གཞི་ནས་ས་་་་་་་་་་
མཐོའི་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་གཞན་དག་དང་མཉམ་དུ་དེང་རབས་ཀྱི་་་་་
སྤྱི་ཚོགས་སུ་སླེབས་ཤིང་།ལོ་42ལ་སླེབས་པའི་ཐན་ཉི་ཡས།“ང་རང་་
ཏེང་པའི་སློབ་གྲྭ་ཆེ་མོ་བ་དང་པོ་དེ་ཡིན།ངའི་ཨ་མ་ནི་བོད་རྙིང་པར་་་
སྐྱེས་པ་ཞིག་རེད།ངའི་ལོ་རྒྱུས་ནི་ཏིང་པ་བ་དང་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་་
གཞན་དག་གི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དབང་ལ་འགྱུར་ལྡོག་ཕྱིན་པའི་་་་་་་་་་་་
མཚོན་ཚུལ་ཞིག་རེད”ཅེས་བརྗོད།
དམངས་ཕན་གྱི་བྱ་ཐབས་མང་པོ་དང་དམངས་ལ་བྱ་བ་དངོས་་་་་་་
མང་པོ་དོན་འཁྱོལ་ཏན་ཏིག་ཐུབ་ནས།ཏང་གི་བཀའ་ལ་ཉན་པ་དང་་་
ཏང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བོད་ཀྱི་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་ཀྱི་དད་་
སེམས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་བརྟན་དུ་ཕྱིན་ཞིང་།དབུལ་སྒྲོལ་འགག་་་་་་་་
སྒྲོལ་གྱི་དམག་འཐབ་བརྒྱབ་ཚུན།བོད་ཀྱིས་མི་རིགས་ཁག་གི་མང་་་་་་་་
ཚོགས་ཀྱི་དམངས་འཚོར་ཕན་པ་སྐྲུན་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་མི་་་་་་་
རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་བརྟན་དུ་གཏོང་བར་གཞི་ཚུགས་པ་དང་།སྤུས་་་་་་་་
ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་དང་དབུལ་སྒྲོལ་ཡུན་རིང་དང་བརྟན་པོར་་་་་
དམིགས་ནས་ནུས་ཤུགས་ཡོད་རྒུས་དབུལ་སྒྲོལ་འགག་སྒྲོལ་གྱི་རྒྱལ་ཁ་་་་་
ཡོངས་སུ་ལེན་པའི་གདོང་མཆོང་གི་དུང་བརྡ་བསྒྲགས་ཡོད།ལྗོངས་་་་་་
ཡོངས་ཀྱི་མི་རིགས་ཁག་གི་ལས་བྱེད་པ་དང་མང་ཚོགས་ཚོས་ནུས་་་་་་་་་་་
ཤུགས་ཡོད་རྒུས་འབད་འཐབ་བྱས་པ་བརྒྱུད།2016ལོར་བོད་ཀྱི་རྫོང་་
དང་ཆུས་དབུལ་པོ་5སྔོན་ལ་དབུལ་ཞྭ་ཕུད་པ་དང་།2017ལོར་བོད་་་་
ཀྱི་རྫོང་དང་ཆུས་25དབུལ་ཞྭ་ཕུད་པ།2018ལོར་སླར་ཡང་རྫོང་དང་་
ཆུས་25དབུལ་སྒྲོལ་ཐུབ་པ།2019ལོར་བོད་ཀྱི་མཐའ་མཇུག་གི་རྫོང་་་
དང་ཆུས་19དབུལ་ཞྭ་ཕུད་ཡོད་པ་རེད།
(པ་ཚེ་དང་དཀོན་སྒྲོལ་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས)

མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་རླབས་ཆེན་སྟོབས་ཤུགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ།བསྐྱར་དར་གྱི་རླབས་ཆེན་ཕུགས་འདུན་མཉམ་དུ་གཏོད།

(པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད)ལྗོངས་ཏང་་་་་་་་
ཨུད་ཀྱི་རྒྱུན་ཨུ་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་་་་་་་
ཀྲུའུ་ཞི་གཞོན་པ་ནོར་བུ་དོན་གྲུབ་དང་།ཅང་་
ཅེ།རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་ཀྲུའུ་ཞི་གཞོན་པ་་་་་་་་་་་
ལྕགས་རྭ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་དང་།རྡོ་རྗེ་་་
ཚེ་གྲུབ།དབང་ཧའེ་ཀྲོའུ།ཧྲེ་མོ་ཅུན།ཀྲང་་་་
ཡུང་ཙེ།ལུའོ་མེ།མོང་ཞའོ་ལིན།འཇམ་་་་་་་་་
དཔལ། ཀྲང་ཧུང་པོ།རེན་ཝེ་བཅས་ཚོགས་་་་་
འདུར་ཞུགས་ཡོད་པ་རེད།
ཆེ་དགྲ་ལྷས་ཏོག་གསར་གློ་ཚད་ཀྱི་རིམས་་
ནད་ཐོན་ཚུན།སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་་་་་་་
དང་ཏང་ཀྲུང་དབྱང་དང་རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་ཁྱབ་་་་་་་་
ཁང་གི་འགྱུར་མེད་སྟོབས་ལྡན་གྱི་འགོ་ཁྲིད་་་་་་་་
འོག་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་གོང་འོག་ཚང་མས་་་་་་་་་་་་
དབུལ་སྒྲོལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་བརྟན་དུ་གཏོང་བ་་་་
དང་།ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་འབྱོར་འབྲིང་གི་་་་་་་་་
ཞན་ཆ་གསབ་པ། སྤྱི་ཚོགས་ཞི་མཐུན་བརྟན་་་་
ལྷིང་འགན་ལེན་བཅས་གཙོ་གནད་ལས་འགན་
གསུམ་ལ་དམ་པོར་དམིགས་ནས་རིམས་ནད་་་་་
སྔོན་འགོག་དང་ཚོད་འཛིན་དང་དཔལ་འབྱོར་
དང་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྤྱི་འདོམས་སྐུལ་་་་
འདེད་བཏང་བར་བརྟེན།རིམས་ནད་སྔོན་་་་་་
འགོག་དང་ཚོད་འཛིན་ནུས་ལྡན་བྱུང་བ་དང་་་་
ཐོན་སྐྱེད་དང་འཚོ་བའི་སྒྲིག་ལམ་མངོན་་་་་་་་་་་་
གསལ་དོད་པོས་སླར་གསོ་བྱུང་བ།གཞི་རྩའི་་་་
དམངས་འཚོ་འགན་ལེན་བྱུང་བ་བཅས་དཔལ་
འབྱོར་འཁོར་སྐྱོད་ཀྱི་དུས་བབ་བཟང་པོ་སྤྱིའི་་་་
ཆ་ནས་བརྟན་པོ་རྒྱུན་འཁྱོངས་བྱུང་ཡོད།མིག་་་
སྔར་རང་ལྗོངས་ཀྱི་གཞི་ཁྱོན་ཡན་གྱི་བཟོ་ལས་་་
ཁེ་ལས་ལས་འགོ་ཡང་བསྐྱར་ཚུགས་ཚད་་་་་་་་་་་་
95.1%ཟིན་ཡོད།དུས་ཚིགས་དང་པོར་ས་་་་་་
ཁུལ་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་རིན་ཐང་བསྡོམས་འབོར་1%
དང་། སྤྱི་པའི་སྔོན་རྩིས་ཡོང་འབབ་དུས་་་་་་་་་་་
མཚུངས་ལས་5.7%གཏན་འཇགས་རྒྱུ་ནོར་་་
གྱི་མ་དངུལ་དུས་མཚུངས་ལས་0.3%དམངས་་་
ཁྲོད་ཀྱི་མ་དངུལ་དུས་མཚུངས་ལས་21.5%
གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་རྡལ་གྱི་གྲོང་མི་མི་རེའི་་་་་་་་་་
བཀོལ་སྤྱོད་ཆོག་པའི་ཡོང་འབབ་8.2%གྲོང་་
གསེབ་ཀྱི་གྲོང་མི་མི་རེའི་བཀོལ་སྤྱོད་ཆོག་པའི་་་
ཡོང་འབབ་9.5%བཅས་འཕར་ཡོད་ལ།CPI
སྟོན་གྲངས་འཕར་ཚད་རྒྱལ་ཡོངས་ལས་བརྒྱ་་་་་
ཆའི་གྲངས་1.9ཡིས་དམའ་བ་ཡོད་ཅེས་་་་་་་་་་་་་
གསུངས་པ་རེད།
ཆེ་དགྲ་ལྷས་རིམ་པ་ཁག་དང་སྡེ་ཚན་ཁག་
གིས་མིག་སྔའི་དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་་་་་་་་་
འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ལས་དོན་ཐད་ཀྱི་ཏང་ཀྲུང་་་་་་་་་་་
དབྱང་གི་སྤྱིའི་བླང་བྱ་ལག་བསྟར་དོན་འཁྱོལ་་་་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ།ལོ་ཧྲིལ་པོའི་དཔལ་་་་
འབྱོར་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཏང་་་་
ཨུད་ཀྱི་བཀོད་སྒྲིག་ལ་གཞིགས་ཏེ།ལོ་ཧྲིལ་་་་་་་་
པོའི་དམིགས་ཚད་ལས་འགན་དང་ཡང་ཡང་་་་་
བསྡུར་བ་དང་། ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་དང་ངེས་་་
ཤུགས་རྒྱུན་འཁྱོངས།འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
གསར་པ་ལག་བསྟར་དོན་འཁྱོལ།“འབྲེལ་བ་་
ཆ་བཅུ་གསུམ”ཐག་གཅོད་ཡང་དག“བརྟན་་

པོ་དྲུག”གི་ལས་དོན་ཏན་ཏིག་སྒྲུབ་པ།“འགན་
ལེན་དྲུག”གི་བླང་བྱ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་དོན་་་་་་
འཁྱོལ་བཅས་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད།ལྷག་་་་་་་་་
པར་དུ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་འབྱོར་འབྲིང་སྤྱི་་་་་་་་་
ཚོགས་སྐྲུན་པའི་རྒྱལ་ཁ་ཕུ་ཐག་གཅོད་པ་དང་་་
དབུལ་སྒྲོལ་འགག་སྒྲོལ་གྱི་རྒྱལ་ཁ་ཕུ་ཐག་་་་་་་་་་་
གཅོད་པ་སོགས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་གཙོ་་་་
གནད་ལས་འགན་ལ་དམ་འཛིན་ཡག་པོ་བྱས་་་་
ཏེ།ལོ་ཧྲིལ་པོའི་དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་་་་
འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་དམིགས་ཚད་ལས་འགན་ལེགས་
སྒྲུབ་འགན་ལེན་བྱེད་དགོས་ཞེས་ནན་བཤད་་་་་
གནང་བ་རེད།
ཆེ་དགྲ་ལྷས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་་་་་་་
རིམས་ནད་སྔོན་འགོག་དང་ཚོད་འཛིན་ཡག་་་་་
པོ་བྱས་ཏེ།མངའ་ཁོངས་ཕྱི་ནས་རིམས་ནད་་་་
མ་འགོས་མཆེད་རྒྱུ་སྔོན་འགོག་ནན་པོ་དང་།
ལས་འགོ་བསྐྱར་ཚུགས་དང་ཐོན་སྐྱེད་སླར་་་་་་་་་
གསོ་དང་ཚོང་ར་དང་ཁྲོམ་ར་སླར་གསོར་སྐུལ་་་
འདེད་ཧུར་ཐག་གཏོང་བ།གྲོང་མིའི་འཛད་་་་་
སྤྱོད་རྒྱ་ཆེར་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ་འཛད་་་་་་་་
སྤྱོད་པའི་མི་མངོན་པའི་སྟོབས་ཤུགས་འདོན་་་་་
དགོས་པ་དང་།ཀྲུང་དབྱང་སྐོར་གཟིགས་་་་་་་་་
ཚོགས་ཆུང་གི་ཚུར་ལན་གྱི་གནད་དོན་དང་དེ་་་་་་་
བཞིན“སེམས་ཁྲལ་མེད་པ་གཉིས་དང་འགན་་་་
ལེན་གསུམ”གྱི་ཞན་ཆའི་ལྷུ་ཚིགས་ལ་དམིགས་་
པ་དང་དག་ཐེར་ལ་དམ་འཛིན་མཐའ་གཅིག་་་་
ཏུ་བྱས་ཏེ།དབུལ་སྒྲོལ་འགག་སྒྲོལ་གྱི་གྲུབ་་་་་་་་
འབྲས་སྲ་བརྟན་དང་མཐོ་གཏོང་ལ་ཤུགས་་་་་་་་་
སྣོན་རྒྱག་དགོས་པ།“མ་འཇོག་བརྟན་པོ”ལ་་་
རྒྱུན་མཐུད་དམ་འཛིན་ཡག་པོ་དང་།ཚོང་་་་་་་་
འགུགས་མ་འདྲེན་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་སྟེ།
དམངས་འཚོའི་རྣམ་གྲངས་ཆེན་པོ་གསུམ་་་་་་་་་་
དང་། ཆུ་བེད་འགྲིམ་འགྲུལ།ནུས་རྒྱུ་གཙང་་་་
མ། མཐའ་མཚམས་འབྱོར་འབྲིང་གྲོང་ཚོ་་་་་་་་་་
སོགས་འཛུགས་སྐྲུན་ལ་མགྱོགས་མྱུར་སྐུལ་་་་་་་་་་
འདེད་གཏོང་དགོས་པ།“ཐོན་ལས་ཆེན་པོ་་་་་་
བདུན”ལ་དམིགས་ནས་ཐོན་ལས་སྐྱེད་སྲིང་ལ་་
མུ་མཐུད་དམ་འཛིན་ཡག་པོ་བྱས་ཏེ་ཐོན་ལས་་་
འཁོར་སྦྲེལ་གྱི་འགག་གནད་དང་དཀའ་གནད་
སེལ་དགོས་པ།5Gསོགས་རྨང་གཞིའི་སྒྲིག་་་་་་་
བཀོད་འཛུགས་སྐྲུན་ལ་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་ནས་
དྲ་སྦྲེལ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་འཕར་གནས་མགྱོགས་
མྱུར་སྐྱེད་སྲིང་བྱེད་དགོས་པ།གླིང་ཁུལ་གྱི་་་་་་་་
དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ཤུགས་ཆེན་བཏང་་་་་་
ནས་གླིང་ཁུལ་གཅིག་སྡུད་ཀྱི་ཕན་འབྲས་དང་་་་
འགྲན་རྩོད་ནུས་པ་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས་པ།
“བརྟན་ལྷིང”སྔོན་ལ་འཇོག་རྒྱུ་མཐའ་་་་་་་་་་་་་་
འཁྱོངས་བྱས་ཏེ།བརྟན་ལྷིང་སྲུང་སྐྱོང་དང་་་་་
བདེ་འཇགས་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་ལས་དོན་ཁག་ཡག་་་་
པོ་ཏན་ཏིག་བསྒྲུབས་ནས་རང་ལྗོངས་ཀྱི་སྤྱི་་་་་་་་
ཚོགས་ཀྱི་དུས་བབ་རྒྱུན་མཐུད་བརྟན་ལྷིང་་་་་་་་་
ཡོང་བའི་འགན་ལེན་བྱེད་དགོས་ཞེས་ནན་་་་་་་་་
བཤད་གནང་བ་རེད།
（པ་སངས་ཀྱིས་བསྒྱུར།པ་སངས་དང་་་་་
པ་ཕན་གྱིས་ཞུས）

བསྟན་འཛིན་རྡོ་རྗེ་ནི་ལྷོ་ཁ་གྲོང་ཁྱེར་ལྷོ་བྲག་རྫོང་ནས་་་་་
ཡིན་པ་དང་གུང་ཁྲན་ཏང་ཡོན་ཞིག་རེད།1987ལོར་ལྷོ་་་་་་་་
བྲག་རྫོང་ཆུ་འཁྱིལ་སྨད་ཤང་གི་ཤང་ཀྲང་གི་འགན་བཞེས།
ཤང་ཀྲང་གི་འགན་འཁུར་བའི་ལོ་བཅུ་གྲངས་ཁ་ཤས་་་་་་་
ནང་བསྟན་འཛིན་རྡོ་རྗེས་ཞིང་འབྲོག་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྣེ་ཁྲིད་་་་
དེ་དབུལ་བཅོས་ཕྱུག་འགྱུར་གྱི་ལམ་སྐྲུན་པ་དང་།ཟམ་པ་་་་་་་
བཟོ་བ།གློག་ཁང་སྐྲུན་པ།སློབ་གྲྭ་འཛུགས་པ་བཅས་བྱས་་་་
ནས་ཚན་རིག་དང་རིག་གནས་ཤེས་བྱ་སློབ་སྦྱོང་དང་རྨོངས་་་་
དད་སེལ་བ།བསམ་བློར་བཅིངས་འགྲོལ་གཏོང་བ་བཅས་་་་་་
བྱས་ནས་ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་ཞིང་ཁ་འདེབས་པ་དང་་་་
ཕྱུགས་རིགས་གསོ་ཚགས་བྱས་ནས་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་་
བཏང་། བསྟན་འཛིན་རྡོ་རྗེས་ལོ་ལྟར་རང་ཉིད་ཀྱི་གླ་ཆ་ནས་་
སྒོར་600བཏོན་ཏེ་ཤང་དེའི་དུད་ཚང་དབུལ་པོ་དང་རིག་་་་་་་་
གནས་སློབ་གསོའི་བྱ་གཞག་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས།མཚན་མོའི་་་་་
སློབ་གྲྭ་གཉེར་སྐབས་བསྟན་འཛིན་རྡོ་རྗེས་ན་གཞོན་ཚོར་་་་་་་་་
ཞིང་ཁའི་གནོད་འབུ་ཇི་ལྟར་སེལ་དགོས་མིན་ཐད་ཚན་རིག་་་་
དང་མཐུན་པའི་འགྲེལ་བཤད་མང་པོ་བརྒྱབ།བསྟན་འཛིན་་
རྡོ་རྗེས་ཁོམ་པ་བྱུང་རིམ་བཞིན་མང་ཚོགས་ཚོར་རྨོངས་དད་་་་
ཀྱི་བསམ་བློའི་འཆིང་རྒྱ་ལས་གྲོལ་ནས་ཐོན་སྐྱེད་དང་འཚོ་་་་་་་་
བའི་ཆུ་ཚད་ལེགས་སུ་གཏོང་རྒྱུའི་སློབ་གསོ་རྒྱག་གི་ཡོད།
ཁོང་གིས་ཕ་ཡུལ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་དང་སྤྱི་ཚོགས་་་་
བརྟན་ལྷིང་ཐད་འབད་བརྩོན་བྱས་པའི་གྲུབ་འབྲས་མང་་་་་་་་་་

ཚོགས་ཀྱིས་མིག་མཐོང་ལག་ཟིན་ཐུབ་ལ་སེམས་ལ་བརྟན་་་་་་་་་
པོར་ངེས་ཏེ་ཚང་མས“མི་དམངས་ཀྱི་ཤང་ཀྲང་ཡག་པོ”ཞེས་་་
འབོད་ཀྱི་ཡོད།
1999ལོའི་ཟླ་2ཚེས་19ཉིན（བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་ཚེས་་་་་་་་་
གསུམ་ཉིན）གྱི་དགོང་དྲོར་ཆུ་འཁྱིལ་སྨད་ཤང་གི་གྲོང་ཚོ་་་་་་་་་་
གསུམ་པའི་གཡུ་རབ་གློག་ཁང་ནས་བར་ཐག་སྤྱི་ལེ་10ཙམ་་་་་་
ཡོད་པའི་སྐུ་ལྷ་གངས་རིའི་གངས་འཁྱགས་བཞུར་ནས་སྒང་་་་་
སྐུ་ཐང་ཆུ་བོ་གློ་བུར་དུ་རྒྱས་ནས་ཁུལ་དེར་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་རིང་་་་་
འཕྲད་མ་མྱོང་བའི་ཤ་འོད་ཐོན་པ་དང་དྲག་ཏུ་རྒྱུག་པའི་ཆུ་་་་་་
ལོག་གིས་རྡོ་དང་འཁྱག་པ་གང་སར་ཁྱེར།སྐབས་དེ་དུས་་་་་་་་
ཤང་སྲིད་གཞུང་དུ་ལས་རེས་ཏུ་སྐྱོད་བཞིན་པའི་བསྟན་་་་་་་་་་་་
འཛིན་རྡོ་རྗེས་གཡུ་རབ་གློག་ཁང་བརྒྱུད་སྐབས་ཤ་འོད་ཐོན་་་་
པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་ཤེས།ཁོང་གིས་འཕྲལ་མར་གྲོང་ཚོར་་་་་་་་
སྐད་བརྒྱབ་ནས“ཤ་འོད་དོན་གྲབས་འདུགཚང་མ་མགྱོགས་
པོ་ཆུ་འགོག་པར་དོན་ཤོག”ཅེས་བོས་བཞིན་དུ་རི་སྐེད་དུ་་་་་་་་་
ཡོད་པའི་གློག་ཁང་ཕྱོགས་སུ་རྒྱུགས།ཤ་འོད་རྒྱུགས་སྟབས་་་་་
གཅོད་སྒོ་གཅུས་མི་ཐུབ་པ་དང་དེ་གར་རྒྱུག་འོང་བའི་གྲོང་ཚོ་་
གསུམ་པའི་བུད་མེད་ཚོགས་ཆུང་གི་ཙུའུ་ཀྲང་མཚོ་མོས་ཀྱང་་་་
རོགས་པ་བྱས་མོད།འོན་ཀྱང་ཆུ་ཤུགས་ཆེ་དྲགས་པས་་་་་་་་་་་་
གཅོད་སྒོ་གཏན་ནས་གཅུས་ཐུབ་མེད།རྫིང་བུའི་ཆུ་ལུད་་་་་་་་་
ནས་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྡོད་ཁང་དང་།ལུག་ཚང་།གློག་ཁང་གི་་
འཕྲུལ་ཁང་བཅས་སུ་ཤོར།ཛ་དྲག་ཆེ་བའི་གནས་ཚུལ་འོག་་་་
གང་མགྱོགས་ཆུ་ལམ་བཤངས་ཏེ་ཆུ་འགོ་མ་བཀག་ཚེ་གསར་་་་
དུ་བརྒྱབ་པའི་གློག་ཁང་གཏོར་སྐྱོན་ཐེབས་ངེས་རེད།བསྟན་
འཛིན་རྡོ་རྗེས་ཐེ་ཚོམ་སྤུ་ཙམ་མེད་པར་ཆུ་བརྒལ་ནས་མདུན་་་
ཕྱོགས་ཀྱི་སྨི་500ཡི་སར་ཡོད་པའི་ཆུ་འགོར་དཀའ་ཚེགས་་་་་་་་
ཆེན་པོས་བསྐྱོད།ཆུ་ལོག་དེ་དུས་གང་སར་རྒྱུགས་ནས་བྲག་་་་

ལ་བརྡབས་ཏེ་མཐོ་ཚད་སྨི་གཅིག་ཙམ་གྱི་རྦ་རླབས་དྲག་པོ་་་་་་་
འཕྱུར། འོན་ཀྱང་ཁོང་གིས་ཆུའི་ནང་ལངས་ཏེ་ཤུགས་གང་་་་་
ཡོད་བཏོན་ནས་གཅུས་སྒོ་འཐེན་ཐུབ་ཙམ་བྱུང་།དེ་རྗེས་་་་་་་་
ཁོང་གིས་སླར་ཡང་གཅོད་སྒོ་གཞན་ཞིག་འཐེན་ནས་ཆུ་འགོ་་་་
འགོག་རྩིས་བྱས་པ་དང་ཐབས་ཤེས་ཡོད་རྒུ་རྩལ་སྤྲུགས་་་་་་་་་་་་
བཏོན་མཐར་གཅོད་སྒོ་འགོག་ཐུབ་ཙམ་བྱུང་།འོན་ཀྱང་ཆུ་་་་
ལོག་གི་རྦ་རླབས་དྲག་པོས་ཁོང་ཁྱེར།གློག་ཁང་སྲུང་ཐུབ་པ་་་
དང་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྡོད་ཁང་དང་།ལུག་ཚང་།ཞིང་ཁ་ཕལ་་
ཆེ་བ་སྲུང་ཐུབ་མོད།འོན་ཀྱང་མི་དམངས་ཀྱི་ཤང་ཀྲང་ཡག་་་
པོ—བསྟན་འཛིན་རྡོ་རྗེ་དྲག་ཏུ་རྒྱུག་པའི་ཆུ་ལོག་ཁྲོད་སྟབས་་
མི་ལེགས་པར་སྐུ་གཤེགས་པ་དང་དེ་དུས་ཁོང་ལོ་44རེད།
བསྟན་འཛིན་རྡོ་རྗེ་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་རྒྱལ་ཁབ་དམངས་་་་
སྲིད་པུའུ་ཡིས་ཁོང་གསར་བརྗེའི་སྔོན་གཤེགས་དཔའ་བོར་་་་་་
ཁས་བླངས་པ་དང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་ཀྱིས་ཁོང་་་་
ཕུལ་བྱུང་གུང་ཁྲན་ཏང་མིར་ཁས་བླངས།བློ་མཐུན་བསྟན་་་་་
འཛིན་རྡོ་རྗེས་འགག་རྩའི་སྐབས་གློག་ཁང་དང་མི་དམངས་་་་་
ཀྱི་ཚེ་སྲོག་དང་རྒྱུ་ནོར་སྲུང་ཆེད་མི་སྒེར་གྱི་ཉེན་ཁར་མ་་་་་་་་་་་་་
འཛེམས་པར་གདོང་མཆོང་བྱས་ཏེ་རྩ་ཆེའི་ཚེ་སྲོག་སྐྱེས་སུ་་་་་་་་
ཕུལ་ཡོད།ཁོང་གི་མང་ཚོགས་ལ་བརྩེ་སེམས་བཅངས་པ་་་་་་་་་
དང་། ལེགས་སྐྱེས་འབུལ་སྤྲོ་བ།མི་དམངས་ཀྱི་སྤྱི་ཞབས་པ་་་
བྱེད་འདོད་པ་བཅས་ཀྱི་ཕུལ་བྱུང་སྤྱོད་ཚུལ་དང་དཀའ་ངལ་་་་
དང་ཉེན་ཁ་འཕྲད་སྐབས་དྲང་བདེན་ཆེན་པོས་རང་སྲོག་་་་་་་་་
བློས་གཏོང་ཕོད་པའི་སྙིང་སྟོབས་ཇི་སྲིད་བར་ང་ཚོའི་སེམས་་་་
དབུས་སུ་གནས་སྲིད།
（བསོད་ནམས་བདེ་སྐྱིད་ཀྱིས་བསྒྱུར།བསོད་བདེ་དང་་
དབང་སྒྲོལ་སྐྱིད་ཀྱིས་ཞུས）

མི་དམངས་ཀྱི་ཤང་ཀྲང་ཡག་པོ—བསྟན་འཛིན་རྡོ་རྗེ།

གྲ་ནང་རྫོང་གྲ་ཐང་གྲོང་རྡལ་ཡང་
ཀ་གྲོང་ལྷན་གྱི་ཞྭ་མོ“ཚེ་རིང་སྐྱིན་་་་་་་་་་་
ཁེབས”ཞིང་པའི་མཉམ་ལས་ཁང་་་་་་་་་་་
2013ལོའི་ཟླ་བརྒྱད་པར་བཙུགས་པ་་་་་
དང་གཙོ་བོ་བོད་ཞྭ་ཐོན་སྐྱེད་དང་་་་་་་་་་
གཉེར་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།མཉམ་ལས་་་་
ཁང་དེས་བཟོས་པའི་ཞྭ་མོ་སྤུས་ཀ་་་་་་་་་་
ལེགས་ལ་བཟོ་ལྟ་དཔེ་གསར་ཡིན་པས་་་
ལྷོ་ཁ་དང་།གཞིས་རྩེ།ལྷ་ས་སོགས་་་་་་
ནས་མངགས་ཉོ་བྱེད་མཁན་མང་པོ་་་་་་་་
ཡོད་ལ།རྒྱ་གར་དང་ནེ་པ་ལ་སོགས་་་་་་
རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཕྱིར་ཚོང་ཡང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་་
པས་ཁོ་ཚོའི་ལོའི་ཕྱིར་ཚོང་གྲངས་་་་་་་་་་་
འབོར་སྒོར་ཁྲི་980ལྷག་ཙམ་ཟིན་གྱི་་་་་་་
ཡོད།མིག་སྔར།མཉམ་ལས་ཁང་གིས
“ཨུ་ལྷ་ཡག”ཅེས་པའི་ཚོང་རྟགས་ཐོ་་་་་་
འགོད་བྱས་ཏེ་ལས་ཞུགས་ལས་གནས་་་་
42ཐག་གཅོད་བྱས་པ་དང་ལོར་ཁྱོན་་་་་་
བསྡོམས་གླ་ཆ་སྒོར་ཁྲི་162སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད།
འདི་ལོ་མཉམ་ལས་ཁང་གིས་གཉེར་་་་་་་་
སྐྱོང་ཁྱབ་ཁོངས་ཆེ་རུ་བཏང་སྟེ་བོད་་་་་་་
ཆས་སོགས་ཐོན་སྐྱེད་བྱས་ནས་གྲོང་མི་་་
དེ་བས་མང་པོར་ལས་ཞུགས་ལས་་་་་་་་་་་
གནས་མཁོ་འདོན་བྱས་ཤིང་།འདི་ནི་་་
གྲོང་མིས་ཞྭ་མོ་འཚེམ་པའི་གནས་ཚུལ་་་
ཡིན་པ།

ཏང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ཐུང་ངུ་།

དྲང་ནུས་བརྒྱུད་བསྒྲགས་བྱེདབྱེ་།

ཞྭ་མོར་བརྟེན་ནས་གྲོང་མི་འབབ་འཕར་ལམ་དུ་འཁྲིད།